СХВАЛЕНО
Протокол педагогічної ради
Дунаєвецького ліцею №2
Дунаєвецької міської ради
26.08.2024 року №1

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. директора Дунаєвецького ліцею
№2 Дунаєвецької міської ради
_____Наталія МАГЕРА
«26» серпня 2024 року №1

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Дунаєвецького ліцею №2 Дунаєвецької міської ради Хмельницької області на 2024/2025 навчальний рік

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

№	Назва	№ сторінки
1	Загальні положення освітньої програми. Інформація про заклад	3
2	Інформація про заклад	7
3	Освітня програма I ступеня (1-4 класи)	10
4	Освітня програма II ступеня (5-7 класи)	23
5	Освітня програма II ступеня (8-9 класи)	54
6	Освітня програма III ступеня (10-11 клас)	68
	Додатки	
1	Навчальний план початкової школи (1-2 класи)	86
2	Навчальний план початкової школи (3-4 класи)	87
3	Навчальний план початкової школи (5-7 класи)	88
4	Навчальний план основної школи (8-9 класи)	89
5	Навчальний план старшої школи (10-11 клас)	90
7	Свідоцтво досягнень	91
8	Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів,які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти	98
9	Орієнтовний перелік інструментів формувального оцінювання	101
	Зразок запису в журналі	109

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАКЛАД

Освітня програма Дунаєвецького ліцею №2 Дунаєвецької міської ради Хмельницької області (далі – Заклад) містить комплекс освітніх компонентів, спланованих та організованих Закладом для досягнення учнями визначених цією програмою очікуваних результатів навчання, для всебічного розвитку, виховання і соціалізації особистостей, які здатні до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, мають прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готових до свідомого життєвого вибору, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності, громадянської активності та досягнення відповідного рівня обов'язкових результатів навчання та сформованих компетентностей, визначених Державними стандартами освіти.

Освітня програма Дунаєвецького ліцею №2 Дунаєвецької міської ради Хмельницької області на 2024/2025 навчальний рік розроблена відповідно:

- Конституції України (ст.53);
- Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту».
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р.№988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року».
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».
- Розпорядження КМУ № 301-р від 07.04.2023 року «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти».
- Розпорядження КМУ № 372-р від 25.04.2023 року «Про затвердження плану заходів на 2023—2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року».
- Розпорядження КМУ № 632-р від 5 липня 2024 року «Про затвердження плану заходів з реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі на 2024 рік».
- Постанови КМУ № 841 від 23 липня 2024 року «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні».
- Постанови КМУ № 851 від 25 липня 2024 року «Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти».
- Постанови КМУ України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету
- Постанови КМУ № 898 від 30 вересня 2020 року «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти».

- Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (зі змінами від 24 липня 2019 р. № 688)
- Постанови КМУ № 841 від 23.07.2024 року «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні».
- Постанови Кабміну від 30.09.2020 № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти».
- Постанови КМУ від 15 вересня 2021 р. №957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ№ 483 від 26.04.2022, № 979 від 30.08.2022),
- Наказу МОНУ від 08.06.2018 №609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»
- Наказу МОН України №742 від 12.08.2022 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України».
- Наказу МОН України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня».
- Наказу МОН України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня».
- Наказу МОН України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»);
- Наказу МОН № 1575 від 27 грудня 2023 року. «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти.
- Наказу МОН України від 20.05.2024 № 714 «Про затвердження Змін до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти».
- Наказу МОН України № 836 від 13 червня 2024 року «Про внесення змін у Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».
- Наказу МОН України № 1093 від 2 серпня 2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 07.08.2024 № 1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».

- Наказу МОН № 141 від 7 лютого 2024 року «Про затвердження методичних рекомендацій щодо організації діяльності центрів національно-патріотичного виховання».
- Наказу МОН № 265 від 5 березня 2024 року «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» підручникам для 11 класу закладів загальної середньої освіти».
- Наказів МОН України від 13.04.2011 №329, від 21.08.2013 № 1222. «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти».
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 №813. «Щодо формувального та підсумкового оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».
- Наказу МОН України від 08.02.2022 № 140 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» підручникам для 5 класу закладів загальної середньої освіти» зі змінами від 30.03.2022 № 27.
- Наказу МОН України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України».
- Наказу МОН України від 24.02.2023 № 201 «Про затвердження Змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти».
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 527 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641».
- Наказу МОН України № 563 від 15.05.2023 року «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».
- Наказу МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти».
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205.
- Наказу Міністерства охорони здоров’я України від 01 серпня 2022 року № 1371 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров’я України» (щодо тривалості онлайн-уроків для школярів).
- Наказу МОН України № 1072 від 30.07.2024 року «Про затвердження концептуальних засад реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти».
- Наказу МОН України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти».

- Наказу МОН України від 10.10.2023 № 1226 «Про внесення змін у додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 10.08.2021 року № 898 та модельні програми для закладів загальної середньої освіти».
- Листа МОН України № 1/12038-23 від 14.08.2023 року «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році».
- Листа МОН України № 1/548-24 від 12 січня 2024 року. «Про затвердження організаційно-методичних вказівок з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях на 2024 – 2025 роки».
- Листа МОН № 1/9979-24 від 5 червня 2024 року «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2024/2025 року».
- Листа МОН України № 1/15281-24 від 23 серпня 2024 року «Про організацію 2024/2025 навчального року в закладах загальної середньої освіти».
- Листа МОН України від 30.08.2024 № 1.1/15776-24 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році».

Освітня програма Закладу містить 4 частини та додатки:

- Освітня програма початкової освіти (1- 4 класи);
- Освітня програма базової середньої освіти (5-7 класи);
- Освітня програма базової середньої освіти (8-9 класи);
- Освітня програма профільної середньої освіти (10-11 класи)

- **ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАКЛАД**

Тип закладу – ліцей з початковою школою та гімназією
Повна назва – Дунаєвецький ліцей №2 Дунаєвецької міської ради Хмельницької області
Кількість класів – 21
Кількість учнів – 396
Мова навчання – українська.
Розклад дзвінків

РОЗКЛАД УЧНІВ 1 КЛАСІВ

№ уроку	Початок уроку	Кінець уроку	Перерва (хв.)
1 урок	8.00	8.35	20
2 урок	8.55	09.30	30
3 урок	10.00	10.35	20
4 урок	10.55	11.30	30
5 урок	12.00	12.35	

РОЗКЛАД УЧНІВ 2-4 КЛАСІВ

№ уроку	Початок уроку	Кінець уроку	Перерва (хв.)
1 урок	8.00	8.40	15
2 урок	8.55	09.35	25
3 урок	10.00	10.40	15
4 урок	10.55	11.35	25
5 урок	12.00	12.40	

РОЗКЛАД УЧНІВ УЧНІВ 5-11 КЛАСІВ

№ уроку	Початок уроку	Кінець уроку	Перерва (хв.)
1 урок	8.00	8.45	10
2 урок	8.55	9.40	20
3 урок	10.00	10.45	10
4 урок	10.55	11.40	20
5 урок	12.00	12.45	10
6 урок	12.55	13.40	40
Перерва			
7 урок	14.00	14.45	10
8 урок	14.55	15.40	

Структура 2024-2025 навчального року

У 2024-2025 навчальному році навчальні заняття у ліцеї організовуються за семестровою системою:

перший семестр з 02 вересня по 27 грудня 2024 року;
другий семестр з 20 січня по 30 травня 2025 року;
зимові канікули з 30 грудня 2024 року по 19 січня 2025 року;
весняні канікули з 24 березня по 30 березня 2025 року

Вихідні (за умови скасування воєнного стану):

01 .10 - День захисників України
25 грудня Різдво Христове
08.03 - Міжнародний жіночий день
01.04 - Великодні вихідні
01.05 - День праці
Навчальний заклад працює з 5 – денним робочим тижнем в одну зміну.
8Навчальні заняття розпочинаються о 9.00 годині.
Тривалість уроків:
1 класи – 35 хвилин;
2 – 4 класи – 40 хвилин;
5 – 11 класи – 45 хвилин.

Закінчується 2024-2025 навчальний рік проведенням державної підсумкової атестації в установленому законодавством порядку.

Режим дня відповідає вимогам Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, створює оптимальні умови для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Головними завданнями закладу освіти є:

- сприяння в реалізації державної політики у галузі освіти з врахуванням особливостей соціально-культурного середовища;
- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виконання Державного стандарту початкової освіти;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціальних навичок, розвиток творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості**;**
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учасників освітнього процесу, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- формування в учасників освітнього процесу свідомого й відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, навичок безпечної поведінки;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Досягнення завдань забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Основним засобом реалізації призначення закладу освіти є здійснення освітньої діяльності відповідно до навчальних програм трьох ступенів освіти. Ступенева система освіти реалізується на підставі відповідних освітніх програм початкової (4 роки), основної (5), та старшої школи, засвоєння учнями змісту загальноосвітніх програм на рівні Державних стандартів.

Заклад здатний забезпечити додаткові засоби реалізації свого завдання, а саме:

– уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
– надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
– підсилене вивчення окремих предметів;
– надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
– організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та пізнавальної діяльності, гурткова робота.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» загальна середня освіта в закладі організовується за такими формами:
інституційна (очна/дистанційна);
індивідуальна (екстернат, сімейна, педагогічний патронаж).

Заклад освіти у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, ухвалами Хмельницької обласної державної адміністрації (Хмельницької обласної військової адміністрації) Дунаєвецької міської ради, рішеннями виконавчого комітету Дунаєвецької міської ради, розпорядженнями, наказами управління освіти молоді та спорту Дунаєвецької міської ради, іншими нормативно-правовими актами та Статутом.

На початку 2024-2025 навчального року, задля забезпечення якісного виконання освітніх програм в умовах воєнного стану застосовується очне навчання, в окремих випадках, за допомогою технологій дистанційного навчання.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДУНАЄВЕЦЬКОГО ЛІЦЕЮ №2 ДУНАЄВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ І СТУПЕНЯ (1-4 КЛАСИ) НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма початкової освіти Дунаєвецького ліцею №2 передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма для початкових класів схвалена педагогічною радою школи (протокол від 26.08.2024 року №1) та затверджена в.о.директором (наказ від 30.08.2024 року).

Освітня програма для початкових класів для 1-2 та 3-4 класів складена на основі Державного стандарту початкової освіти (2018), Типових освітніх програм:

на рівні початкової освіти - на основі:

- Типової освітньої програми для учнів 1–2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),
- Типової освітньої програми для учнів 3–4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

Освітня програма початкової освіти розкриває підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов’язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли -1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку і потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ У ЗАКЛАДІ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Дунаєвецька міська рада закріплює за школою відповідну територію обслуговування і до початку навчального року беруть на облік учнів, які мають її відвідувати.

Зарахування учнів до закладу освіти здійснюється на основі чинних нормативно-правових актів.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБГРУНТУВАННЯ

Навчальний план на 2024-2025 навчальний рік складено відповідно до вимог Закону України «Про освіту»; Постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти».

Навчальний план на 2024-2025 н. р. для першого та другого класів розроблено на основі типової освітньої програми для 1-2 класів (розробленою під керівництвом О.Я. Савченко) затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» та типової освітньої програми для 3-4 класів (розробленою під керівництвом О.Я. Савченко) затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх навчальних програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Навчальний план Дунаєвецького ліцею № 2 охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової, упровадження курсів за вибором, факультативів, індивідуальних та групових занять.

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної частин робочого навчального плану. З метою забезпечення виконання Державного стандарту освіти забезпечено викладання предметів інваріантної складової, що визначені Типовими навчальними планами для кожного класу, в повному обсязі.

При розподілі годин варіативної складової робочого навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника.

Години варіативної складової робочого навчального плану учнів початкової школи використано на введення додаткової години з варіативної складової навчального плану для вивчення освітньої галузі «Мови і літератури», для забезпечення синхронності у навчанні читання й письма в 1-4 класах за рішенням педагогічної ради, враховуючи при цьому індивідуальні освітні потреби учнів.

В школі мистецька освітня галузь реалізується за окремими предметами: «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво» за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 3229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти N 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) клас може ділитися на групи під час вивчення української та іноземної мов за умови більше 27 учнів у класі, під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп’ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з державних бюджетів. (Додаток 1,2)

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-го класу складає 805 годин/навчальний рік. Для 2-го класу складає 875 годин/навчальний рік. Для 3-го класу складає 910 годин/навчальний рік. Для 4-го класу складає 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень визначено у навчальному плані закладів загальної середньої освіти для І ступеня на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О. Я.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв’язки освітніх галузей, предметів, дисциплін визначено у типовому навчальному плані.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Освітню програму Дунаєвеецького ліцею №2 Дунаєвецької міської ради області для І ступеня складено за **такими основними освітніми галузями**:
Мовно-літературна освітня галузь (МОВ), Іншомовна освіта (ІНО) *(українська мова, англійська мова)* ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.
У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».
Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:
1-і класи – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»;
2-і класи – навчальні предмети «Українська мова», «Читання» або інтегрований курс цих навчальних предметів «Українська мова».
3-і класи – навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».
4-і класи – навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання»
Математична галузь (*математика*) (МАО) ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.
Реалізація мети і завдань **початкового курсу математики** здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».
До програми кожного класу подано **орієнтовний перелік** додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.
Громадянська та історична (ГІО) , соціальна та здоров'язбережувальна (СЗО) , природнича освітні галузі *(«Я досліджую світ») (ПРО)* можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних

сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.
Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:
«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);
«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);
«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);
«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);
«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).
Технологічна освітня галузь (ТЕО) *(дизайн і технології)* ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.
Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими
Змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».
Мистецька освітня галузь (МИО) (*мистецтво)* ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.
Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.
Мистецька освітня галузь реалізується через інтегровані предмети вивчення за окремими видами мистецтва: «*Музичне мистецтво»*, «*Образотворче мистецтво»,* де відбудеться реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.
Фізкультурна освітня галузь (ФІО) *(фізична культура)* ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури,

спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів враховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-х класах – 40 хвилин, у 3-х класах – 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної галузі.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегрованікурси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) здатність спілкуватися рідною та однією з іноземних мов;
2) математична;
3) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
4) інноваційність;
5) екологічна;
6) інформаційно-комунікаційна;
7) здатність до навчання впродовж життя;
8) громадянські та соціальні компетентності;
9) культурна;

10) підприємливість та фінансова грамотність;

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати **внутрішньопредметні** і **міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Освітні програма може мати корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами. Для дітей з особливими потребами тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена.

4. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок; використання технологій дистанційного навчання.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, відео-уроки, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Навчальні екскурсії проводяться впродовж навчального року в межах годин навантаження з відповідних предметів.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Серед засобів, що можуть використовуватися, мультимедійні презентації, проекти, онлайн тести, програмні засоби навчання та інше. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Заклад освіти може створювати у своєму складі класи (групи) з поглибленим вивченням окремих предметів, інклюзивні класи для навчання дітей з особливими освітніми потребами. Освітня програма передбачає освітні

компоненти для вільного вибору здобувачів освіти; має корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Індивідуальне навчання, (педагогічний патронаж, сімейне та екстернатне навчання у Дунаєвецькому ліцею №2 організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти *{Назва із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021}*{Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 624 від 06.06.2016, № 635 від 24.04.2017, № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021, № 165 від 15.02.2023}

В початковій школі освітній процес може організовуватись дистанційно (навчання з використанням дистанційних технологій) відповідно Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти затвердженого наказом МОН від 8 вересня 2020 року №1115 і зареєстровано в Міністерстві юстиції 28 вересня 2020 року за №941/35224. Використовуватиметься онлайн платформа для дистанційного навчання – Google Classroom. Eddy. Здійснення взаємодії вчителів та учнів у форматі відеозв'язку Google Meet, Zoom. Для комунікації учасників освітнього процесу використову Viber та Messenger.

5. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів молодшого шкільного віку визначені Державним стандартом початкової освіти. Установлення ступеня досягнення учнями 1–2-х класів, обов'язкових результатів навчання 3-4 класів здійснюється відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р., №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загально середньої освіти».

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих

результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів 1–2-х класів має формувальний характер, здійснюється вербально та передбачає активне залучення здобувачів освіти до самоконтролю й самооцінювання. Воно має на меті:

− супроводжувати навчальний поступ учнів;
− вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку учнів;
− діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
− вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
− аналізувати хід реалізації освітньої програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб учнів;
− підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих − результатів;
− запобігати побоюванням помилитися;
− плекати впевненість у власних можливостях і здібностях;
− виховувати ціннісні якості особистості.

У 1-му класі передбачено формувальне і підсумкове оцінювання. Останнє здійснюється лише в кінці навчального року та має на меті визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Облік результатів підсумкового оцінювання фіксується вчителем у свідоцтві досягнень.

Навчальні досягнення учнів 2-4-х класів підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. Тривалість виконання діагностичної роботи не має перевищувати 35 хвилин (5 хвилин — інструктаж, 30 хвилин — виконання роботи). Діагностувальні роботи, що проводяться з мовно-літературної, математичної та природничої освітніх галузей, учні виконують у зошитах для діагностичних робіт або на окремих аркушах тощо. Результатом оцінювання діагностувальної роботи є оцінне судження («має значні успіхи» / «демонструє помітний прогрес» / «досягає результату за допомогою вчителя» / «потребує уваги й допомоги»).
Оцінні судження не фіксуються в Класному журналі, але можуть зберігатися в учнівському портфоліо.

В 3-4 класах відповідно рішення педагогічної ради від 26.08.2024 року № 1 здійснюватиметься вербальною оцінкою та рівневе оцінювання, яке фіксуватиметься в класному журналі. Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюватиметься на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти, яка дозволяє забезпечити об’єктивність і точність результату оцінювання (Додаток 1 до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р., № 813)

Здобувачі освіти по завершенню навчального року отримують Свідоцтво досягнень 1-2 класу, Свідоцтво досягнень 3-4 класу (Додатки 2,3 до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р., №813).

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти. Державна підсумкова атестація учнів 4-х класів проводиться відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 №1369, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 02.01.2019 № 8/32979.(Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 221 від 18.02.2019, № 246 від 19.02.2020, № 1431 від 24.12.2021, № 689 від 16.05.2024)

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань

6. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Для виконання освітньої програми закладу на 2024/2025 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріатної частини; факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти.

Перелік навчальних програм для 1-4-х класів (НУШ)

№	Назва навчальної програми
1.	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я., 1-2 клас (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22)
2.	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я., 3-4 клас (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)

Навчальні програми для учнів закладів освіти І ступеня (для 1-2 х класів)

Предмет	**№**	**Назва програми (автор)**	**Клас**	**Видавництво**	**Рік видання**	**Гриф**
Українська мова (реалізується в рамках освітньої програми «Навчання грамоти) під керівництвом Савченка О.Я.	1.	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблений під керівництвом Савченка О.Я.	1-2	Сайт МОН	2022	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
Англійська мова		Типова навчальний план для ЗЗСО, розроблений керівництвом Савченка О.Я.	1-2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Математика		Типова навчальний план для ЗЗСО, розроблений керівництвом Савченка О.Я.	1-2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Я досліджую світ		Типова навчальний план для ЗЗСО, розроблений керівництвом Савченка О.Я.	1-2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Технології		Типова навчальний план для ЗЗСО, розроблений керівництвом Савченка	1-2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-

		О.Я.				22
Мистецтво		Типова навчальний план для ЗЗСО, розроблений керівництвом Савченка О.Я.	1-2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Фізична культура		Типова навчальний план для ЗЗСО, розроблений керівництвом Савченка О.Я.	1-2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22

Навчальні програми для учнів закладів освіти І ступеня (для 3-4 х класів)

Предмет	Назва програми (автор)	Клас	Видавництво	Рік видання	Г риф
Українська мова	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблений під керівництвом Савченка О.Я.	3-4	Сайт МОН	2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Літературне читання	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблений під керівництвом Савченка О.Я.	3-4	Сайт	2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Англійська мова	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблений під керівництвом Савченка О.Я.	3-4	Сайт	2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Математика	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблений під керівництвом Савченка О.Я.	3-4	Сайт	2022 2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22 Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Я досліджую світ	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблений під керівництвом Савченка О.Я.	3-4	Сайт	2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Технології	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблений під керівництвом Савченка О.Я.	3-4	Сайт	2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Мистецтво	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблений під керівництвом Савченка О.Я.	3-4	Сайт	2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Фізична культура	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблений під керівництвом Савченка О.Я.	3-4	Сайт	2022	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22

Відповідно до наказу МОН України за 03.06.2022 №521 «Про утворення робочих груп з оновлення змісту навчальних програм» готуються зміни до типової освітньої програми інтегрованого курсу «Я досліджую світ», що будуть реалізовані в освітній програмі.

7. ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- кадрове забезпечення освітньої діяльності відповідає фаху: 75 % вищої кваліфікаційної категорії; 12,5 % педагогів першої кваліфікаційної категорії і другої кваліфікаційної категорії 12,5% спеціаліст;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає державним програмам, затвердженим МОН України;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності згідно Положення про кабінети;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) проводиться відповідно положення про ВСЗЯО та графіку внутрішкільного контролю.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності планується через систему роботи методичних об’єднань, педагогічні ради та психолого-педагогічні семінари;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення через накази по школі, в яких визначаємо як позитивні, так і негативні сторони і планування заходів корекції;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через систему післядипломної освіти педагогів, веб-платформи та форми методичної роботи.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДУНАЄВЕЦЬКОГО ЛІЦЕЮ №2 ДУНАЄВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (5-7 КЛАСИ НУШ) НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.

Освітня програма Дунаєвецького ліцею №2 розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі — Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898, зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 року № 972 та Типовою освітньою програмою для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 235 від 19.02.2021 в редакції наказу Міністерства освіти і науки України № 1120 від 09.08.2024).

Відповідно до Державного стандарту метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнівства, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Для реалізації мети базової середньої освіти, а також належної організації освітнього процесу освітня програма закладу розроблена окремо для кожного рівня повної загальної середньої освіти.

Освітня програма, спрямована на:

– формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості;

– формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;

– формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;

– виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;

– створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Важливим показником життєвої компетентності школяра, його життєздатності, спроможності правильно орієнтуватися у життєвих реаліях та допомагати розв'язувати проблеми є цілісне світобачення. Тому освітня діяльність у 5-7 класі спрямовується на сформованість базових особистісних якостей дитини, таких як: міжособистісна злагода, міжособистісне партнерство, самостійність, чуйність, шанобливість, допитливість, спостережливість, креативність, розсудливість.

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, Із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року.

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА АДАПТАЦІЙНОМУ ЦИКЛІ ТА ОРІЄНТОВНА ТРИВАЛІСТЬ І МОЖЛИВІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ПРЕДМЕТІВ, ДИСЦИПЛІН.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів й учениць 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7-9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) закладів загальної середньої освіти сформовано для: закладів з навчанням українською мовою (додаток 1);

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Мінімальну й максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями й роками навчання визначено відповідно до

базових навчальних планів базової середньої освіти (додаток 23 Державного стандарту).

Обсяг навчального навантаження для учнів для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік. Для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік. Для 7-х класів - 1225 годин/навчальний рік.

Додаток 1
до Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти (розділ 3)

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень і рік															
	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас			7 клас			8 клас			9 клас		
		мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі
Мовно-літературна	на тиждень	10	13	3	10	13	3	9	12	3	8	12	4	8	12	4
	на рік	350	455	105	350	455	105	315	420	105	280	420	140	280	420	140
Математична	на тиждень	4	6	2	4	6	2	4	6	2	4	7	3	4	7	3
	на рік	140	210	70	140	210	70	140	210	70	140	245	105	140	245	105
Природнича	на тиждень	1,5	3	1,5	2	5	3	7	9	2	8	10	2	8	11	3
	на рік	52,5	105	52,5	70	175	105	245	315	70	280	350	70	280	385	105
Соціальна та здоров'язбережувальна	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2
	на рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70	35	105	70	35	105	70
Громадянська та історична	на тиждень	1	2	1	1,5	3	1,5	1,5	3	1,5	2	3	1	2	3	1
	на рік	35	70	35	52,5	105	52,5	52,5	105	52,5	70	105	35	70	105	35
Технологічна	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	2	1	1	2	1	1	2	1

	на рік	35	105	70	35	105	70	35	70	35	35	70	35	35	70	35
Інформатична	на тиждень	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1,5	3	1,5	1,5	3	1,5
	на рік	35	70	35	35	70	35	35	70	35	52,5	105	52,5	52,5	105	52,5
Мистецька	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	2	1	1	2	1
	на рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70	35	70	35	35	70	35
Фізична культура[1]	на тиждень	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0
	на рік	105	105	0	105	105	0	105	105	0	105	105	0	105	105	0
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	7,5			9,5			6,5			6,5			6,5		
	на рік	262,5			332,5			227,5			227,5			227,5		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31			34			35			36			36		
	на рік	1085			1190			1225			1260			1260		
Гранично допустиме навчальне навантаження	на тиждень	28			31			32			33			33		
	на рік	980			1085			1120			1155			1155		

1. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Т. в. о. генерального директора
директорату шкільної освіти **Тетяна БАЛАШОВА**

4. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБГРУНТУВАННЯ

Навчальний план базової середньої освіти розроблено для: закладів з навчанням українською мовою (додаток 3);

Навчальний план містять:

- перелік навчальних предметів та Інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі та перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами / інтегрованими курсами;
- години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (це різниця між сумарною мінімальною кількістю годин, визначеною Державним стандартом для відповідного року навчання, і гранично допустимим річним навчальним навантаженням), які ураховують особливості організації освітнього процесу в закладі освіти й індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти; використовувати для вибіркових освітніх компонентів (курсів за вибором (факультативних курсів), міжгалузевих інтегрованих курсів), проектної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять.

Заклад освіти може додавати в навчальний план вибіркові освітні компоненти, що не вказані в Типовій освітній програмі. Для цих освітніх компонентів заклад освіти використовує модельні навчальні програми, які

отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» / «Схвалено для використання в освітньому процесі» в установленому порядку, або на основі модельних розробляє навчальні програми, які затверджує педагогічна рада закладу освіти. Керуючись пунктом 26 Державного стандарту, заклад освіти визначає: кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі в межах кількості годин, визначених Типовою освітньою програмою для відповідної освітньої галузі (додаток 1); кількість навчальних годин на вивчення окремих освітніх компонентів галузі в межах навчальних годин, визначених освітньою програмою закладу для відповідної освітньої галузі; кількість навчальних годин на вивчення вибіркових освітніх компонентів у межах годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами заклад освіти може використовувати для збільшення кількості годин на обов'язкові освітні компоненти (навчальні предмети / інтегровані курси) до максимальної кількості годин для відповідної освітньої галузі (згідно з додатку 1) або перерозподіляти їх на вибіркові освітні компоненти та/або для проведення індивідуальних консультацій І групових занять, зокрема для подолання втрат у навчанні. Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не повинна перевищувати загальну річну кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначену базовим навчальним планом, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

Під час визначення кількості годин для вивчення освітніх компонентів громадянської та історичної освітньої галузі врахована рекомендація щодо врахування максимального показника, визначеного для предметів та інтегрованих курсів у галузі. Компонент «громадянської освіти» набуває відображення на підставі модифікації чинної модельної навчальної програми відповідно до Додатку 1 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (розділ 3), а також Додатку 3 із визначенням інтегрованих курсів, що представлені в таблиці та відображають громадянську та історичну освітню галузь. Рішенням педагогічної ради закладів загальної середньої освіти пропонується для використання в навчальному процесі інтегрованого курсу історії та громадянської освіти із додаванням 0,5 години компоненту громадянської освіти до основного курсу та їх інтеграції у 5-6 класах. Також заплановано вивчення навчального предмета «Громадянська освіта» у 7 класах на другий семестр.

На основі освітньої програми Дунаєвецького ліцею № 2 у 5-7 класах (НУШ) складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу, загальний обсяг навчального навантаження та тривалість освітніх галузей і предметів, детальний розподіл навчального навантаження на тиждень (Додаток 3).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру базової середньої освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими

предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план 5-7 класів передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту. Кількість годин на вивчення предметів визначена відповідно кількості рекомендованих годин Типовим навчальним планом з українською мовою навчання.

Кількість навчальних годин для вивчення української мови в навчальному плані закладу освіти відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» не може бути меншою, ніж у типовому навчальному плані.

Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Кількість навчальних годин на вивчення освітніх компонентів кожної освітньої галузі заклад освіти визначає в межах заданого діапазону (додаток 1 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Сумарна кількість годин, визначена в навчальному плані освітньої програми закладу на освітню галузь, не перевищує максимальну кількість годин, визначену в додатку 1 для цієї галузі. Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом базової середньої освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У навчальному плані заклад освіти може поєднувати різні освітні компоненти, зокрема, включати в навчальний план лише окремі навчальні предмети або лише інтегровані курси, або поєднувати навчальні предмети та інтегровані курси.

У мовно-літературній освітній галузі для 5-7 класів обрано такий варіант поєднання освітніх компонентів: варіант 3 - українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова.

Враховуючи освітні потреби здобувачів освіти, запити батьків, фахову підготовку педагогічних працівників, матеріально технічну базу, в ліцеї вивчається друга іноземна мова - німецька (не менше ніж дві години на тиждень) включена до навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти як вибірковий освітній компонент за рахунок годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами.

У математичній освітній галузі для 5-6 класів обрано інтегрований курс «Математика». У математичній освітній галузі для 7 класів обрано окремі навчальні предмети - алгебра і геометрія.

Інтегрований курс природничої освітньої галузі у 5-6 класах вивчається за модельною навчальною програмою «Пізнаємо природу», що має гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (додаток 5 до Типової

освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, далі - додаток 5).

У природничій освітній галузі для 6 класу обрано інтегрований курс природничої освітньої галузі «Пізнаємо природу» і географію.

У 7 класах обрано окремі навчальні предмети - біологія, географія, фізика, хімія.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь у 5-7 класах реалізується через інтегрований курс (наприклад, «Здоров'я, безпека та добробут» тощо).

У громадянській та історичній освітній галузі для 5 класів обрано такий варіант поєднання освітніх компонентів: варіант 1 - інтегрований курс громадянської та історичної освітньої галузі;

У громадянській та історичній освітній галузі для 6 класів обрано такий варіант поєднання освітніх компонентів: варіант 1 - інтегрований курс громадянської та історичної освітньої галузі;

У громадянській та історичній освітній галузі для 7 класів обрано такий варіант поєднання освітніх компонентів:

варіант 3 - історія України, всесвітня історія, громадянська освіта.

Інтегрований курс громадянської та історичної освітньої галузі вивчають за однією з модельних навчальних програм, що має гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», і яка міститься в Переліку модельних навчальних програм цієї Типової освітньої програми (додаток 5).

Під час визначення кількості годин для вивчення освітніх компонентів громадянської та історичної освітньої галузі враховано максимальний показник, визначеного для цієї освітньої галузі в додатку 1.

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюватиметься не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Здоров'я, безпека та добробут», а інтегруватиметься у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Навчальний план зорієнтований на роботу закладу освіти за 5-денним навчальними тижнем. Вивчення предметів, які мають неповну кількість годин на тиждень (1,5, 2,5,3,5) буде проводитись протягом року. Навчальні предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень вивчається протягом одного семестру.

Змістове наповнення предметів «Фізична культура», «Технології» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення.

Змістове наповнення предмета «Технології» сформовано з варіативних модулів, враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, обрано такі модулі, а саме:

5 клас (дівчатка)

Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності:М'яка іграшка. Рамка для фотографій.

Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва. Закладка книг. Новорічна листівка іграшка.
Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу:Вишиті дрібнички на подарунок (прикраси, серветка). Панно.
Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб: Бутерброди. Вирощування рослин та догляд за ними..

6 клас (дівчатка)

Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності: М'яка іграшка.
Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва: Браслет з бісеру. Новорічний подарунок.
Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу: Панно
Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших людей: Догляд за житлом. Об'єкт проектної діяльності. Вирощування рослин та догляд за ними.

6 клас (хлопчики)

Модуль 1. Основи матеріалознавства: Тонколистовий дріт. Дріт.
Модуль 2. Технологія виготовлення виробів із тонколистового металу: Свисток.
Модуль 3. Технологія виготовлення виробів з дроту: Виготовлення брилка з дроту.
Модуль 4. Основи техніки, технологій і проектування: Об'єкт проектної діяльності: Механізми.
Модуль 5. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб: Об'єкт проектної діяльності.

7 клас- (дівчатка)

Модуль1. Від задуму до готового продукту за алгоритмом проєктування
Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно- ужиткового мистецтва.
Модуль.3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу.
Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

8 клас – (хлопчики)

Модуль 1. Утілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктнотехнологічної діяльності.
Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва.
Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу.
Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево - вікових особливостей учнів, їх інтересів. Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»:

5-7 класи : Бадмінтон, Баскетбол 3*3, Баскетбол, Військово-спортивні ігри, Волейбол, Гімнастика, Дитяча легка атлетика, Доджбол, Настільний теніс, Панна, Рухливі ігри , Футбол , Футзал, Шашки, Cool Games

Під час розподілу варіативної складової навчального плану враховано гранично допустиме навантаження на одного учня, уроки фізичної культури при визначенні цього показника не враховувались.

До навчального плану освітньої програми за вибором Дунаєвецького ліцею № 2 включається окремі предмети «Музичне мистецтво» і «Образотворче мистецтво» у 5-6 класах. Кількість годин на вивчення окремих предметів визначає заклад освіти окремі предмети «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво». У 7 класі вивчається інтегрований курс «Мистецтво».

5. МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Під час формування переліку програм у закладі освіти враховувано низку чинників, а саме: особливості та потреби учнівства певного закладу в досягненні обов’язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід конкретних модельних навчальних програм, наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв’язків між програмами різних навчальних предметів та інтегрованих курсів для формування й розвитку ключових компетентностей.

Перелік модельних та/або навчальних програм в освітній програмі закладу охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх, визначених Державним стандартом, освітніх галузей. Педагогічний колектив закладу освіти може використовувати в освітньому процесі: модельні навчальні програми із зазначенням кількості годин, необхідної на провадження послідовності досягнення результатів навчання учнівства з відповідних навчальних предметів (інтегрованих курсів), їхнього змісту та видів навчальної діяльності; навчальні програми, розроблені на основі модельних навчальних програм авторськими колективами відповідних модельних навчальних програм, де зазначено кількість годин, необхідну на провадження послідовності досягнення результатів навчання учнівства з відповідних навчальних предметів (інтегрованих курсів), їхнього змісту та видів навчальної діяльності; навчальні програми, розроблені вчительством на основі модельних навчальних програм (однієї або декількох), що містять опис результатів навчання учнівства з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому, ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами, із зазначенням кількості годин, необхідної для провадження

послідовності досягнення результатів навчання учнівства з відповідних навчальних предметів (інтегрованих курсів), їхнього змісту та видів навчальної діяльності учнівства, навчальні програми курсів за вибором, які мають відповідний гриф і входять до Переліку навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН для використання у закладах загальної середньої освіти.

Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначені в Додатку 6 до нової редакції Типової освітньої програми для 5–9 класів. На основі модельної вчитель / учителька складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнівства. Календарно-тематичне планування складають у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел. Воно може бути об'єднане з навчальною програмою в один документ. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарнотематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя / вчительки. Встановлення універсальних стандартів таких документів у межах закладу загальної середньої освіти, міста, району чи області не передбачено законодавством. Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель / учителька самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Також звертаємо увагу, що для побудови освітнього процесу з урахуванням навчальних можливостей і потреб учнівства доцільно зберігати гнучкість календарно-тематичного плану протягом року й, за потреби, змінювати терміни опрацювання програмових тем відповідно до результатів засвоєння учнівством навчального матеріалу Учитель / учителька може впродовж навчального року робити зміни в календарно-тематичному плануванні, відповідно до того, як учні й учениці засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем і змістових модулів. Головним завданням для вчителя / вчительки є забезпечення досягнення учнівством обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом для певного циклу навчання.

Відповідно до навчального плану та рішення педагогічної ради Дунаєвецького ліцею від 26.08.2024 року для 5-7 класів обрано такі модельні програми:

Українська мова 5-6 класи (автори Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К,В. Попова Т.Д.)

Українська література 5-6 класи (автори Архіпова В.П., Січкар С.І., Шило С.Б.)

«Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року) (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А, Тригуб І. А., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Овдійчук Л. М., Дячок С. О., Макаренко В. М.)

«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.).

«Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)

«Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти. 5–6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Власова Н.С., Желіба О.В., Кронгауз В.О., Секиринський Д.О., Щупак І.Я.)

Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Піскарьова І. О., Бурлака О. В., Майорський В. В., Мелещенко Т. В., Щупак І. Я.).

«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)

«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)

«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)

«Здоров’я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)

«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.)

«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)

«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Кондратова Л. Г)

«Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.

«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)

«Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.)

«Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.)

«Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.)

«Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)

«Здоров’я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.)

«Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л.М.)
«Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.)
«Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.)
«Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Щупак І. Я., Посунько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелещенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.)
«Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.).

Керуючись законодавством (стаття 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»), педагогічні працівники закладу освіти обирають модельні навчальні програми на певний цикл повної загальної середньої освіти і не можуть змінювати їх усередині циклу, зокрема при переході від 5-го до 6-го класу, оскільки кожна з модельних навчальних програм має особливості щодо реалізації вимог стандарту до результатів навчання на адаптаційному циклі. Водночас, для класів, які розпочнуть навчання на тому самому циклі повної загальної середньої освіти (зокрема, одному з циклів базової середньої освіти) у наступних роках можуть бути обрані модельні навчальні програми інших авторських колективів. Різні класи однієї паралелі можуть навчатися за різними модельними навчальними програмами.

6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується у безпечному освітньому середовищі та здійснюється із урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного й інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. Форми організації освітнього процесу визначає педагогічна рада закладу освіти та відображає їх в освітній програмі закладу освіти.

Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією.

Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі освіти та інших суб’єктів освітньої діяльності, зокрема осередку для викладання навчального предмета «Захист України» на базі Дунаєвецького ліцею №1). Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується на підставі Індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, який розробляють педагогічні працівники у взаємодії з учнем чи ученицею та/або його чи її

батьками та схвалений педагогічною радою закладу освіти (протокол №1 від 26.08.2024 року),

З метою належної організації освітнього процесу в закладі освіти формують класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за у мови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

За заявою батьків заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки № 401 від 08.04.2016) клас може ділитися на групи:

- при вивченні української та іноземної мов (за умови наявності в класі понад 27 учнів);
- під час вивчення у 5-6 класах інтегрованого мовно-літературного курсу: у такому випадку клас треба ділити на групи не менше ніж на чотирьох уроках на тиждень, що відповідає мінімальному та рекомендованому тижневому навантаженню для вивчення української мови;
- при проведенні практичних занять із інформатики з використанням комп’ютерів (за умови не менше 8 учнів у групі);
- при проведенні уроків із трудового навчання, технологій (окремо для хлопців і дівчат) за умови наявності в класі понад 27 учнів, але не менше 8 учнів у групі**;**
- при проведенні уроків із фізичної культури в 10-11 класах (окремо для юнаків і дівчат) за умови наявності в класі понад 27 учнів, але не менше 8 учнів у групі.

Індивідуальне навчання, (педагогічний патронаж, сімейне та екстернатне навчання у Дунаєвецькому ліцею №2 організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти *{Назва із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і*

науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021}{Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 624 від 06.06.2016, № 635 від 24.04.2017, № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021, № 165 від 15.02.2023}

В 5 – 7 класах освітній процес може організовуватись дистанційно (навчання з використанням дистанційних технологій) відповідно Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти затвердженого наказом МОН від 8 вересня 2020 року №1115 і зареєстровано в Міністерстві юстиції 28 вересня 2020 року за №941/35224. {Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 201 від 24.02.2023). Використовуватиметься онлайн платформа для дистанційного навчання – Google Classroom, EDDY. Здійснення взаємодії вчителів та учнів у форматі відеозв'язку Google Meet, Zoom. Для комунікації учасників освітнього процесу використовується Viber та Messenger.

7. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Результати навчання — це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти й оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми на кожному рівні (циклі) загальної середньої освіти.

Основні функції оцінювання:

- формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);
- констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);
- діагностувальна (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);
- коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітріій процес);
- орієнтувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток); мотиваційно-стимулювальна (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання); розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення); прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє);
- виховна (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу.

Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. За рішенням педагогічної ради (протокол №1 від 26.08.2024) результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12).

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягай учні. Загальні критерії оцінювання (додаток 7) визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінюваиия за освітніми галузями (додаток 2). Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання. Опис кожного бала шкали оцінювання подано в додатках з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми). За вибором закладу освіти оцінювання може здійснюватися за власного шкалою оцінювання результатів навчання учнів.

Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове). з Під час організації оцінювання результатів навчання здобувачів освіти рекомендуємо:

- визначати форми поточного і підсумкового оцінювання під час планування освітнього процесу на семестр;
- формулювати об'єктивні та зрозумілі для учнів навчальні цілі;
- основою для формулювання таких навчальних цілей є обов'язкові і

очікувані результати навчання, визначені Державним стандартом / відповідними модельними Навчальними програмами;

- ознайомлювати учнів із критеріями та засобами оцінювання, за якими буде встановлюватися рівень досягнення ними результатів навчання на кінець навчального семестру та року, та ознайомлення із засобами оцінювання, якими буде встановлено результати навчання; надавати учням зворотний зв'язок щодо їхніх результатів навчання за певний період, який має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним; важливо не протиставляти учнів / учениць одне одному;
- доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень; труднощі в навчанні варто обговорювати з учнями / ученицями індивідуально;
- зворотний зв'язок можна надавати в письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності, інших умов;
- створювати умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
- під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям;
- важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання;
- коригувати освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

усного опитування (індивідуальне, групове тощо);

спостереження;

аналіз портфоліо;

письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);

практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи;

навчальний проект;

робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);

завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);

самооцінювання, взаємооцінювання;

комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних

рівнів:

на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо. Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / Інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання. До оцінювання наскрізних умінь може долучатися шкільний психолог.

Оцінювання результатів навчання учнів гнучке.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель / учителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Формувальне оцінювання - інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання. Формувальне оцінювання результатів навчання учнів / учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції. Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) є важливим складником освітнього процесу, оскільки воно відображає ж процес навчання учнівства, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю / вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів / учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року. Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і

завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем / учителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня І учениці тощо). Окремі завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності (завдання початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня — розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього — уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого — уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформацію (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати). Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання. Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об’єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов’язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі. За потреби та рішенням педагогічної рад (протокол №1 від 26.08.2024) для отримання інформації щодо рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема / розділ тощо), здійснюється тематичне оцінювання. Результати тематичного оцінювання можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувані освіти, з обов'язковими / очікуваними б результатами навчання, визначеними Державним стандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель / учителька може встановлювати самостійно. Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об’єктивність оцінювання. Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями (додаток 7), з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

Для формування висновків щодо рівня досягнення обов’язкових результатів навчання за семестр учитель і учителька може запропонувати учнівству:

1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями;

2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями. Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед здобувачами освіти, та коригування освітнього процесу.

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти. Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють.

Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок.

Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року.

Річне оцінювання також може бути скоригованим.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень (додаток 6.). Результати ДПА — у класному журналі та додатку до Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти. За умови використання власної шкали оцінювання заклад має визначити та описати в освітній програмі правила переведення загальної оцінки результатів навчання за рік у систему, визначену законодавством (12-бальну систему), для виставлення у Свідоцтво досягнень.

Свідоцтво досягнень (додаток 6) складається з двох частин і передбачає характеристику навчальної діяльності учнів та фіксацію результатів навчання за групами результатів, визначеними Державним стандартом для певних освітніх галузей, з переліку навчальних предметів та інтегрованих курсів, визначених навчальним планом освітньої програми закладу освіти. «Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом. Результатом спостереження за розвитком наскрізних умінь є виставлення відповідної позначки в стовпці «Має значні успіхи / Демонструє помітний прогрес / Потребує уваги і допомоги» після завершення кожного навчального року або в разі зміни учнями закладу освіти. Способи організації фіксування результатів спостереження педагогічні колективи закладів освіти визначають самостійно. «Характеристика результатів навчання». Заповнення цієї частини Свідоцтва здійснюють відповідно до переліку навчальних предметів / інтегрованих курсів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу освіти.

8. ВИМОГИ ДО ОБОВ'ЯЗКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА ОРІЄНТИРИ ДЛЯ ЇХНЬОГО ОЦІНЮВАННЯ

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначено на основі компетентнісного підходу. До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;

здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння:

здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;

здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;

відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність

застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:

спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;

виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на

спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

8. Основою формування ключових компетентностей є особистісні якості, особистий, соціальний, культурний і навчальний досвід учнів; їх потреби та інтереси, які мотивують до навчання; знання, уміння та ставлення, що формуються в освітньому, соціокультурному та інформаційному середовищі, у різних життєвих ситуаціях.

9. Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброчесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об’єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв’язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв’язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) розв’язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Вимоги до результатів навчання учнів визначено за такими освітніми галузями:

мовно-літературна;

математична;

природнича;

технологічна;

інформатична;

соціальна і здоров’язбережувальна;

громадянська та історична;

мистецька;

фізична культура.

Для кожної освітньої галузі визначено:

мету, єдину для всіх рівнів загальної середньої освіти;

компетентнісний потенціал, що позначає здатність кожної освітньої галузі формувати всі ключові компетентності через розвиток умінь і ставлень та базові знання;

обов’язкові результати навчання учнів;

рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за циклами навчання (5—6, 7—9 класи).

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів складаються з таких компонентів:

групи результатів навчання учнів, що охоплюють споріднені загальні результати;

спільні для всіх рівнів загальної середньої освіти загальні результати навчання учнів, через які реалізується компетентнісний потенціал галузі;

конкретні результати навчання учнів, що визначають їх навчальний прогрес за освітніми циклами;

орієнтири для оцінювання, на основі яких визначається рівень досягнення учнями результатів навчання на завершення відповідного циклу.

Обов'язкові результати навчання учнів позначено індексами, в яких:

скорочений буквений запис означає освітню галузь, до якої належить обов'язковий результат навчання;

цифра на початку індексу вказує на порядковий номер року навчання (класу), на завершення якого очікується досягнення результату навчання;

перша цифра після буквеного запису до крапки означає номер групи результатів навчання;

цифра після крапки означає номер загального результату навчання;

наступна цифра означає номер конкретного результату навчання;

остання цифра означає номер орієнтира для оцінювання відповідного навчального результату.

Метою *мовно-літературної освітньої галузі* є розвиток компетентних мовців і читачів із гуманістичним світоглядом, які володіють українською мовою, читають інформаційні та художні тексти, зокрема класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних), здатні спілкуватися мовами корінних народів і національних меншин, іноземними мовами для духовного, культурного та національного самовираження та міжкультурного діалогу, для збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, творчої самореалізації, формування ціннісних орієнтацій і ставлень.

Компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 1 Державного стандарту базової середньої освіти затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська література, зарубіжні літератури (у перекладі українською мовою) для класів (груп) з українською мовою навчання) зазначені в додатку 2 Державного стандарту базової середньої освіти затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 і передбачають, що учень:

взаємодіє з іншими особами в усній формі, сприймає і використовує інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях;

сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, зокрема інформаційних та художніх текстах класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних), медіатекстах, та використовує інформацію для збагачення власного досвіду і духовного розвитку;

висловлює власні думки, почуття, ставлення та ідеї, взаємодіє з іншими особами у письмовій формі, зокрема інтерпретуючи інформаційні та художні тексти класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних); у разі потреби взаємодіє з іншими особами в цифровому просторі, дотримується норм літературної мови;

досліджує індивідуальне мовлення, використовує мову для власної мовної творчості, спостерігає за мовними та літературними явищами, аналізує їх.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мовно-літературної освітньої галузі (українська мова як державна, українська література, зарубіжні літератури (у перекладі українською мовою) для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини (якщо мови корінного народу або національної меншини не належать до групи слов'янських мов) зазначені в додатку 3.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мовно-літературної освітньої галузі (мова та література корінного народу або національної меншини) для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини) зазначені в додатку 4 Державного стандарту базової середньої освіти затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта) зазначені в додатках 5 і 6 та передбачають, що учень:

сприймає усну інформацію та письмові тексти іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування;

взаємодіє з іншими особами в усній і письмовій формі та в режимі реального часу засобами іноземної мови;

надає інформацію, висловлює думки, почуття та ставлення іноземною мовою.

Метою *математичної освітньої галузі* є розвиток особистості учня через формування математичної компетентності у взаємозв'язку з іншими ключовими компетентностями для успішної освітньої та подальшої професійної діяльності впродовж життя, що передбачає засвоєння системи знань, удосконалення вміння розв'язувати математичні та практичні задачі; розвиток логічного мислення та психічних властивостей особистості; розуміння можливостей застосування математики в особистому та суспільному житті.

Компетентнісний потенціал математичної освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 7 Державного стандарту базової середньої освіти затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з математичної освітньої галузі зазначені в додатку 8 Державного стандарту базової середньої освіти затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 і передбачають, що учень:

досліджує проблемні ситуації та виокремлює проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;

моделює процеси і ситуації, розробляє стратегії, плани дій для розв'язання проблем;

критично оцінює процес і результат розв'язання проблем;

розвиває математичне мислення для пізнання і перетворення дійсності, володіє математичною мовою.

16. Метою природничої освітньої галузі є формування особистості учня, який знає та розуміє основні закономірності живої і неживої природи, володіє певними вміннями її дослідження, виявляє допитливість, на основі здобутих знань і пізнавального досвіду усвідомлює цілісність природничо-наукової картини світу, здатен оцінити вплив природничих наук, техніки і технологій на сталий розвиток суспільства та можливі наслідки людської діяльності у природі, відповідально взаємодіє з навколишнім природним середовищем. Компетентнісний потенціал природничої освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 9 Державного стандарту базової середньої освіти затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з *природничої освітньої галузі* зазначені в додатку 10 Державного стандарту базової середньої освіти затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 і передбачають, що учень:

пізнає світ природи засобами наукового дослідження;

опрацьовує, систематизує та представляє інформацію природничого змісту;

усвідомлює закономірності природи, роль природничих наук і техніки в житті людини; відповідально поводиться для забезпечення сталого розвитку суспільства;

розвиває власне наукове мислення, набуває досвіду розв'язання проблем природничого змісту (індивідуально та у співпраці з іншими особами).

Метою *технологічної освітньої галузі* є реалізація творчого потенціалу учня, формування критичного та технічного мислення, готовності до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатності до підприємливості та інноваційної

діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки і технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження. Компетентнісний потенціал технологічної освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 11 Державного стандарту базової середньої освіти

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з технологічної освітньої галузі зазначені в додатку 12 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учень:

формулює ідею та втілює задум у готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності;

творчо застосовує традиційні і сучасні технології;

ефективно використовує техніку, технології та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу;

турбується про власний побут, задоволення власних потреб та потреб інших осіб.

Метою *інформатичної освітньої галузі* є розвиток особистості учня, здатного використовувати цифрові інструменти і технології для розв'язання проблем, розвитку, творчого самовираження, забезпечення власного і суспільного добробуту, критично мислити, безпечно та відповідально діяти в інформаційному суспільстві.

Компетентнісний потенціал інформатичної освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 13 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з інформатичної освітньої галузі зазначені в додатку 14 і передбачають, що учень:

знаходить, аналізує, перетворює, узагальнює, систематизує та подає дані, критично оцінює інформацію для розв'язання життєвих проблем;

створює інформаційні продукти і програми для ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у співпраці з іншими особами за допомогою цифрових пристроїв чи без них;

усвідомлено використовує інформаційні та комунікаційні технології і цифрові інструменти для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творець та (або) споживач, а також самостійно опановує нові технології;

усвідомлює наслідки використання інформаційних технологій для себе, суспільства, навколишнього природного середовища, дотримується етичних, культурних і правових норм інформаційної взаємодії.

Метою *соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі* є розвиток особистості учня, який здатний до самоусвідомлення, гармонійної соціальної і міжособистісної взаємодії, спрямованої на збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, дбає про безпеку, виявляє підприємливість та професійну зорієнтованість для забезпечення власного і суспільного добробуту.

Компетентнісний потенціал соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 15 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів із соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі зазначені в додатку 16 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учень:

турбується про особисте здоров'я та безпеку, уникає факторів ризику, реагує на фактори і діяльність, що становить загрозу для власного і суспільного життя, здоров'я, добробуту;

визначає альтернативи, прогнозує наслідки, приймає рішення для власної безпеки та безпеки інших осіб, здоров'я і добробуту;

усвідомлює цінність та дотримується здорового способу життя, аналізує та оцінює наслідки і ризики для здоров'я і суспільства;

виявляє підприємливість та поводиться етично для поліпшення здоров'я, безпеки і добробуту власного та інших осіб.

Метою *громадянської та історичної освітньої галузі* є розвиток особистості учня через осмислення минулого, сучасного та зв'язків між ними, взаємодії між глобальними, загальноукраїнськими і локальними процесами; формування ідентичності громадянина України, його активної громадянської позиції на засадах демократії, патріотизму, поваги до прав і свобод людини, визнання цінності верховенства права та нетерпимості до корупції.

Компетентнісний потенціал громадянської та історичної освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 17 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з громадянської та історичної освітньої галузі зазначені в додатку 18 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учень:

мислить історико-хронологічно, орієнтується в історичному часі, встановлює причиново-наслідкові зв'язки між подіями, явищами і процесами, діяльністю людей та її результатами в часі, виявляє зміни і тривалість у житті суспільства;

мислить геопросторово, орієнтується в соціально-історичному просторі, виявляє взаємозалежність розвитку суспільства, господарства, культури і навколишнього природного середовища;

мислить критично, працює з різними джерелами інформації та формулює історично обґрунтовані запитання;

мислить системно, виявляє взаємозв'язок, взаємозалежність та взаємовплив історичних подій, явищ, процесів, постатей у контексті відповідних епох; розуміє множинність трактувань минулого і сучасного та зіставляє їх інтерпретації;

усвідомлює власну гідність, реалізує власні права і свободи, поважає права і гідність інших осіб, виявляє толерантність, протидіє проявам дискримінації;

дотримується демократичних принципів, конструктивно взаємодіє з іншими особами, спільнотою закладу освіти, місцевою громадою і суспільством, долучається до розв'язання локальних, загальнонаціональних і глобальних проблем, усвідомлює необхідність утвердження верховенства

права і дотримання правових норм для забезпечення сталого розвитку суспільства.

Метою *мистецької освітньої галузі* є цілісний розвиток успішної особистості учня у процесі освоєння мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні.

Компетентнісний потенціал мистецької освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 19 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мистецької освітньої галузі зазначені в додатку 20 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учень:

пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи, набуває досвіду емоційних переживань, розвиває ціннісне ставлення до мистецтва;

формує художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва;

пізнає себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами, розвиває емоційний інтелект;

використовує інформаційне середовище у власній творчості і художній комунікації.

Метою *освітньої галузі фізичної культури* є гармонійний фізичний розвиток особистості учня, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок, розширення рухового досвіду через формування стійкої мотивації учнів до занять фізичною культурою і спортом.

Компетентнісний потенціал освітньої галузі фізичної культури та базові знання зазначені в додатку 21 Державного стандарту базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з освітньої галузі фізичної культури зазначені в додатку 22 Державного стандарту базової середньої освіти і передбачають, що учень:

формує власну психічну та соціально-психологічну сфери особистості засобами фізичного виховання;

систематично займається фізичною культурою, володіє технікою фізичних вправ;

усвідомлює значення фізичної/рухової активності для підтримання стану здоров'я та задоволення у процесі фізичного виховання.

8. ОПИС ІНСТРУМЕНТІВ ОЦІНЮВАННЯ

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та доброчесне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти. Для визначення рівня

досягнення учнями результатів навчання учнів 5 класу застосовувати

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Відповідно наказу МОН № 289 від 01.04.2022 року «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5 класу, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» та рішення педагогічної ради Дунаєвецького ліцею № 23.08.2023 року №11, в перший місяць (вересень 2023-2024 н.р.) триватиме адаптаційний період, впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання. Після закінчення зазначеного періоду оцінювання бальне. Учні 6 класу оцінюються бально.

Результати навчальних досягнень учня/учениці 5-6 класах з переліку предметів, визначених освітньою програмою школи відображатимуться в Свідоцтві досягнень (Свідоцтво досягнень, характеристика результатів навчальної діяльності та агальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти у Додатках 5,6,7)

Свідоцтво досягнень (Додаток 5,6) відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5-6 класу з переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою цією програмою закладу освіти.

Графа «Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Зазначена графа заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених спільно з вчителями-предметниками, які працюють з класом. Спостереження проводяться упродовж року за планом, визначеним закладом освіти. Рекомендовано позначати особливо виражені наскрізні вміння учня/учениці, зокрема, вияв інтересу до навчання, розуміння прочитаного, вміння висловлювати власну думку, критично та системно мислити, логічно обґрунтовувати власну позицію, діяти творчо, виявіініціативи у процесі навчання, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв’язувати проблеми, співпрацювати з іншими з метою заохочення подальшого розвитку відповідних умінь. Заповнення графи здійснюється шляхом виставлення відповідної позначки навпроти сформованого уміння. Заповнення цієї графи здійснюється по завершенню кожного навчального року або в разі зміни здобувачем освіти навчального закладу.

Заповнення графи «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до переліку навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року.

Система оцінювання результатів навчання в освітніх галузях «Мистецтво», «Соціальна та здоров’язбережувальна», «Фізична культура»

здійснюється на позитивному ставленні до кожного учня, і враховується не рівень недоліків та прорахунків а рівень особистих досягнень. Визначення досягнень учнів у рівнях (Високий, Достатній, Середній, Початковий) з зазначених вище галузей нададуть змогу вчителеві об'єктивно, але водночас, не пригнічуючи особистість, оцінити тих, хто не має яскраво виражених художніх чи фізичних здібностей, проте характеризується сумлінним ставленням до навчання, активністю, ініціативністю.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого або бального може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Основною ланкою в системі контролю у закладах загальної середньої освіти є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання.

Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу. Враховується мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються.

Семестрове оцінювання може здійснюватися за результатами контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Семестровий контроль може бути комплексним, проводитись у формі тестування тощо. Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів.

Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одногодинні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року. Вчитель може змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, попередивши про це учнів на початку семестру.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів

навчання за І та ІІ семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться.

Запропоновані загальні критерії оцінювання результатів навчання (Додаток 7) є орієнтовними і можуть бути застосовані в частині, що відповідає очікуваним результатам навчання, визначеним відповідною навчальною програмою. Критерії оцінювання за предметами або освітніми галузями розробляються відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі.

Критерії з кожного навчального предмета міститяться в навчальних програмах дисциплін.

Оцінювання зорієнтоване на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета або курсу.

Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливоз якихось причин, у класному журналі та свідоцтві досягнень, табелі навчальних досягнень роблять запис «не атестований(а) (н/а)».

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров’я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання. Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють індивідуально з обов’язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров’я.

При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучають ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДУНАЄВЕЦЬКОГО ЛІЦЕЮ № 2 ДУНАЄВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ II СТУПЕНЯ (8 - 9 КЛАСИ) НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма Дунаєвецького ліцею № 2 розроблена на основі постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 (зі змінами).

Освітня програма Дунаєвецького ліцею № 2 базової середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках навчальних планів (Додаток 4);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, затверджених наказом МОН України від 07.06.2017 року №804 та від 23.10.2017 року №1407, перелік яких наведено в таблиці 18; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової

середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВАНТАЖЕННЯ ТА ОРІЄНТОВНА ТРИВАЛІСТЬ І МОЖЛИВІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ПРЕДМЕТІВ, ДИСЦИПЛІН.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 8-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5757.5 годин/навчальний рік:

для 8-х класів – 1172.5 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1225 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані. Для складання навчального плану використано Навчальний план закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою і вивченням другої іноземної мови (Таблиця 10). Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план містить усі предмети інваріантної складової.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	**Ключові компетентності**	**Компоненти**
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	***Уміння:*** ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. ***Ставлення:*** розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. ***Навчальні ресурси:*** означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	***Уміння:*** здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. ***Ставлення:*** критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. ***Навчальні ресурси:*** підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.

3	Математична компетентність	***Уміння:*** оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об’єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв’язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати
		результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. ***Ставлення:*** усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. ***Навчальні ресурси:*** розв'язування математичних задач, і обов’язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	***Уміння:*** розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. ***Ставлення:*** усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях ***Навчальні ресурси:*** складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5	Інформаційно-цифрова компетентність	***Уміння:*** структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. ***Ставлення:*** критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач. ***Навчальні ресурси:*** візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	***Уміння:*** визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. ***Ставлення:*** усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. ***Навчальні ресурси:*** моделювання власної освітньої траєкторії

7	Ініціативність і підприємливість	***Уміння:*** генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та
		захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. ***Ставлення:*** ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. ***Навчальні ресурси:*** завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	***Уміння:*** висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. ***Ставлення:*** ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. ***Навчальні ресурси:*** завдання соціального змісту.
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	***Уміння:*** грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). ***Ставлення:*** культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. ***Навчальні ресурси:*** математичні моделі в різних видах мистецтва.

10	Екологічна грамотність і здорове життя	***Уміння:*** аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. ***Ставлення:*** усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до
		зловживань алкоголю, нікотину тощо. ***Навчальні ресурси:*** навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за *наскрізними лініями* реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірці його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі

міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

5. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБГРУНТУВАННЯ

Навчальний план для 8-9 класів передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту. Кількість годин на вивчення предметів визначена відповідно кількості рекомендованих годин Типовим навчальним планом з українською мовою навчання. (Додаток 4)

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

У 2024-2025 навчальному році визначено такий порядок викладання предметів інваріантної складової, на які виділено не цілу (дробову: 0,5; 1,5;2,5;3,5 тощо) кількість годин, вивчатимуться відповідно до розкладу. Змістове наповнення предмета «Трудове навчання» сформовано з варіативних модулів, враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення та на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 26.08.2024 №1), обрано такі модулі для вивчення предмета «Трудове навчання», а саме:

8 клас

1. Технологія проектування та виготовлення технікою декупаж.
2. Технологія проектування та виготовлення писанок
3. Технологія вирощування рослин та догляд за ними.
4. Технологія проектування та плетіння виробів із лози.
5. Технологія проектування та виготовлення технікою ниткової графіки.
6. Технологія ремонту та оновлення одягу.

9 клас

7. Технологія проектування та виготовлення виробів із застосуванням вторинного використання матеріалів.
8. Технологія проектування та виготовлення сувенірів.

9. Технологія проектування та виготовлення швейних виробів.
10. Технологія проектування та виготовлення виробів технікою макраме.

Змістове наповнення предмета **«Фізична культура»** сформовано з варіативних модулів відповідно до статево - вікових особливостей учнів, їх інтересів. Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 26.08.2024 №1) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»:

у 7-8 класах – «Футбол», «Баскетбол», «Гімнастика», «Волейбол», «Легка атлетика»;

у 9 класах – «Футбол», «Баскетбол», «Бадмінтон», «Волейбол», «Легка атлетика»;

Через варіативні модулі будуть реалізовуватись види спорту, спортивні ігри, ритміка, тощо.

Навчальний план зорієнтований на роботу закладу освіти за 5-денним навчальними тижнем. Вивчення предметів, які мають неповну кількість годин на тиждень буде проводитись:

№ з/п	Назва навчального предмету, спецкурсу тощо	Спрямування	Клас	Кількість годин за робочим навчальним планом	Кількість годин	
					I семестр	II семестр
1	Українська мова	Навчальний предмет інваріантної складової	6	3,5	3,5 (I-IIIт.-3год., II-IVт.-4год.)	3,5 (I-IIIт.-3год., II-IVт.-4год.)
2	Українська Мова	Навчальний предмет інваріантної складової	7	2,5	2,5 (I-IIIт.-2год., II-IVт.-3год.)	2,5 (I-IIIт.-2год., II-IVт.-3год.)
3	Хімія	Навчальний предмет інваріантної складової	7	1,5	1,5 (I-IIIт.-2год., II-IVт.-1год.)	1,5 (I-IIIт.-2год., II-IVт.-1год.)
4	Історія України	Навчальний предмет інваріантної складової	8	1,5	1,5 (I-IIIт.-1год., II-IVт.-2год.)	1,5 (I-IIIт.-1год., II-IVт.-2год.)
5	Історія України	Навчальний предмет інваріантної складової	9	1,5	1,5 (I-IIIт.-1год., II-IVт.-2год.)	1,5 (I-IIIт.-1год., II-IVт.-2год.)
6	Географія	Навчальний предмет інваріантної складової	9	1,5	1,5 (I-IIIт.-2год., II-IVт.-1год.)	1,5 (I-IIIт.-2год., II-IVт.-1год.)

11. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів

(можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за у мови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

За заявою батьків заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки № 401 від 08.04.2016) клас може ділитися на групи:

- при вивченні української та іноземної мов (за умови наявності в класі понад 27 учнів);
- під час вивчення інтегрованого мовно-літературного курсу: у такому випадку клас треба ділити на групи не менше ніж на чотирьох уроках на тиждень, що відповідає мінімальному та рекомендованому тижневому навантаженню для вивчення української мови;
- при проведенні практичних занять із інформатики з використанням комп’ютерів (за умови не менше 8 учнів у групі);
- при проведенні уроків із трудового навчання, технологій (окремо для хлопців і дівчат) за умови наявності в класі понад 27 учнів, але не менше 8 учнів у групі**;**
- при проведенні уроків із фізичної культури (окремо для юнаків і дівчат) за умови наявності в класі понад 27 учнів, але не менше 8 учнів у групі.

З метою належної організації освітнього процесу в заклад освіти може створювати у своєму складі класи (групи) з поглибленим вивченням окремих предметів, інклюзивні класи для навчання дітей з особливими освітніми потребами. Освітня програма передбачає освітні компоненти для вільного

вибору здобувачів освіти; має корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Індивідуальне навчання, (педагогічний патронаж, сімейне та екстернатне навчання у Дунаєвецькому ліцею №2 організовується відповідно до Положення про індивідуальне навчання, затвердженого наказом МОН України 12.01.2016 №8 (Назва із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2022).

В 8-9 класах освітній процес може організовуватись дистанцій (навчання з використанням дистанційних технологій) відповідно Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти затвердженого наказом МОН від 8 вересня 2020 року №1115 і зареєстровано в Міністерстві юстиції 28 вересня 2020 року за №941/35224. Використовуватиметься онлайн платформа для дистанційного навчання – Google Classroom, EDDY. Здійснення взаємодії вчителів та учнів у форматі відеозв'язку Google Meet, Zoom. Для комунікації учасників освітнього процесу використову Viber та Messenger.

12. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей). Завдання *системи внутрішнього забезпечення* якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

13. ПЕРЕДБАЧЕНІ РЕЗУЛЬТАТИ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Освітня програма Дунаєвецького ліцею № 2 базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми Дунаєвецького ліцею № 2 базової середньої освіти забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній

сучасній людині для її успішної життєдіяльності, як-от: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

14. ОПИС ІНСТРУМЕНТІВ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-11 класів відбувається за 12-бальною системою відповідно Критерій оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 року № 329. 21.08.2013 № 1222. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різнх занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконанням робіт. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з усіх предметів розміщені на офіційному сайті Дунаєвецького ліцею № 2

1. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Навчальні програми для учнів закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня

Українська мова	1.	УКРАЇНСЬКА МОВА 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від
Українська література	2.	УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від
Польська мова	3.	ПОЛЬСЬКА МОВА 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання (початок вивчення з 5 класу)	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017
Зарубіжна література	4.	ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА 6–9 класи Програма для закладів загальної середньої освіти	6-9	Сайт МОН	Наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698

Правознавство	8.	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу для закладів загальної середньої освіти	9	Сайт МОН	Наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698
Математика	9.	МАТЕМАТИКА 5–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Інформатика	10.	ІНФОРМАТИКА 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Географія	11.	ГЕОГРАФІЯ 6– 9 класи Навчальна програма для для закладів загальної середньої освіти	6-9	Сайт МОН	Наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698
Біологія	12.	БІОЛОГІЯ 6–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Історія	5.	Історія України. Всесвітня історія 6-11 класи НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА для закладів загальної середньої освіти	6-11	Сайт МОН	Наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698
Хімія	13.	ХІМІЯ 7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Фізика	14.	ФІЗИКА 7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	5-9	Сайт МОН	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Трудове навчання	15.	ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407

Фізичне виховання	16.	НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи	5-9	2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Іноземна мова	17.	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладіві спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи	5-9	2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 №1407
Основи здоров’я	18.	ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я 6 –9 класи Програма для закладів загальної середньої освіти	6-9	Сайт МОН	Наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698
Художньо-естетичні дисципліни	19.	МИСТЕЦТВО 5– 9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 №1407

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДУНАЄВЕЦЬКОГО ЛІЦЕЮ №2 ДУНАЄВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (10-11 КЛАСИ) НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма Дунаєвецького ліцею №2 (профільна середня освіта) створена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 408 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 зі змінами).

Освітня програма Дунаєвецького ліцею №2 ІІІ профільної середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках навчальних планів для 10-11 класів (Додаток 5);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, затверджених наказами МОН України від 23.10.2017 року №1407 та від 24.11.2017 року №1539, перелік яких наведено в таблиці (10-11класи); пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Повна загальна середня освіта (профільна освіта) здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Учні, які здобули базову середню освіту та склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти) цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ТА ОРІЄНТОВНА ТРИВАЛІСТЬ І МОЖЛИВІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ПРЕДМЕТІВ, ДИСЦИПЛІН.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 10-11-х класів складає 2310 годин/навчальний рік:

- для 10-го класу – 1155 годин/навчальний рік,
- для 11-го класу – 1155 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані Дунаєвецького ліцею № 2 (10 -11 класи) (Додаток 5). та дають цілісне уявлення про зміст і структуру кожного рівня освіти, встановлюють погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначають гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту через окремі предмети та охоплює інваріантну та варіативну складову.

4. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБГРУНТУВАННЯ

Навчальний план для 10-11 класів Дунаєвецького ліцею №2 розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 02 вересня 2024 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, а також передбачає години на факультативи.

Навчальний план Дунаєвецького ліцею №2 для 10-11 класів складено за другим варіантом організації освітнього процесу, який містить перелік базових предметів, що включає окремі предмети суспільно- гуманітарного та математично-природничого циклів. На профільному рівні вивчається предмет українська мова та література.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська

література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»), «Фізична культура», «Захист України».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології»), що вивчаються на рівні стандарту.

Із запропонованого переліку учнями 10-го класу обрано два предмети (три години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами), а саме 2 години – «Інформатика» та 1 години «Технології» у 10 класах і 1 година – «Інформатика» та 2 години «Технологій» у 11 класах.

На реалізацію мети діяльності Дунаєвецького ліцею № 2 при складанні навчального плану використано таблиці до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня, які у повному обсязі включають інваріантну частину, сформовану на державному рівні, та варіативну частину, у якій передбачені предмети та курси за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття відповідно до профільності та індивідуальних освітніх потреб учнів.

У навчальному плані Дунаєвецького ліцею № 2 враховано, що:

- навчальні години, використано для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів.
- враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу.

Клас	**№ наказу**	**№ таблиці до наказу, назва**
10-11	від 20.04.2018 №408 Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня	Додаток 5 Навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти

Інваріантна складова навчального плану в 10-11 класах забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державного стандарту.

Частина навчальних годин навчального плану призначена для підсилення окремих предметів в старшій школі.

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;

Згідно з рішенням педагогічної ради від 26.08.2024 року протокол №1 для реалізації Концепції профілізації старшої школи додаткові години навчального плану використано таким чином:

10-А, 10-Б класи 1 година історії - для освітніх потреб учнів;

10-А, 10-Б клас 1 година англійської мови - для освітніх потреб учнів;

11-А, 11-Б клас 1 година історії - для освітніх потреб учнів;

11-А, 11-Б клас 1 година англійської мови - для освітніх потреб учнів;

Освітня галузь «Математика» в реалізується через навчальний предмет: Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)

У 2024 -2025 навчальному році визначено такий порядок викладання предметів інваріантної складової, на які виділено не цілу (дробову: 2,5; 3,5 тощо) кількість годин, вивчатимуться відповідно до розкладу.

Відповідно до нового Державного стандарту профільної середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 851 від 25 липня 2024 року) викладання «Захист України. Інтегрований курс» реалізується в рамках Інноваційного освітнього проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Теоретико-методичні засади викладання навчального предмета/інтегрованого курсу "Захист України"».

1	Історія України	Навчальний предмет інваріантної складової	10	2,5	2.5 (I-IIIт.-3год., II-IVт.-2год.)	2,5 (I-IIIт.-3год., II-IVт.-2год.)
2	Хімія	Навчальний предмет інваріантної складової	10	1,5	1,5 (I-IIIт.-1год., II-IVт.-2год.)	1,5 (I-IIIт.-1год., II-IVт.-2год.)
4	Географія	Навчальний предмет інваріантної складової	10	1,5	1,5 (I-IIIт.-1год., II-IVт.-2год.)	1,5 (I-IIIт.-1год., II-IVт.-2год.)
7	Історія України	Навчальний предмет інваріантної складової	11	2,5	2.5 (I-IIIт.-3год., II-IVт.-2год.)	2,5 (I-IIIт.-3год., II-IVт.-2год.)

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево - вікових особливостей учнів, їх інтересів. Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 26.08.2024 року №1) , обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура», а саме:

У 10- 11 класах – «Футбол», «Баскетбол», «Бадмінтон», «Волейбол», «Легка атлетика»;

Через варіативні модулі будуть реалізовуватись види спорту, спортивні ігри, тощо.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

5. ОПИС ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти, затверджених Кабінетом Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392(зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ№ 538 від 07.08.2013, № 143 від 26.02.2020) визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі та навчальних програм.

Результати навчання в 10-11 класах повинні робити внесок у формування таких ключових компетентностей учнів:

№ з/п	**Ключові компетентності**	**Компоненти**
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	***Уміння:*** ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. ***Ставлення:*** розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. ***Навчальні ресурси:*** означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем

2	Спілкування іноземними мовами	***Уміння:*** здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. ***Ставлення:*** критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. ***Навчальні ресурси:*** підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична	***Уміння:*** оперувати текстовою та числовою інформацією;
	компетентність	встановлювати відношення між реальними об’єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв’язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. ***Ставлення:*** усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. ***Навчальні ресурси:*** розв'язування математичних задач, і обов’язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	***Уміння:*** розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. ***Ставлення:*** усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях ***Навчальні ресурси:*** складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу

5	Інформаційно-цифрова компетентність	***Уміння:*** структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. ***Ставлення:*** критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. ***Навчальні ресурси:*** візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	***Уміння:*** визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. ***Ставлення:*** усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. ***Навчальні ресурси:*** моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	***Уміння:*** генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.
		Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. ***Навчальні ресурси:*** завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	***Уміння:*** висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. ***Ставлення:*** ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо

		боротьби із дискримінацією. ***Навчальні ресурси:*** завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	***Уміння:*** грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). ***Ставлення:*** культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. ***Навчальні ресурси:*** математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	***Уміння:*** аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. ***Ставлення:*** усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. ***Навчальні ресурси:*** навчальні проекти, завдання соціально- економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Наскрізна Лінія	**Коротка характеристика**
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і

фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірці його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Перелік освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації

як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки № 401 від 08.04.2016) клас може ділитися на групи:

- при вивченні української та іноземної мов (за умови наявності в класі понад 27 учнів);
- під час вивчення у класах інтегрованого мовно-літературного курсу: у такому випадку клас треба ділити на групи не менше ніж на чотирьох уроках на тиждень, що відповідає мінімальному та рекомендованому тижневому навантаженню для вивчення української мови;

- при проведенні практичних занять із інформатики з використанням комп'ютерів (за умови не менше 8 учнів у групі);
- при проведенні уроків із трудового навчання, технологій (окремо для хлопців і дівчат) за умови наявності в класі понад 27 учнів, але не менше 8 учнів у групі**;**

- при проведенні уроків із фізичної культури (окремо для юнаків і дівчат) за умови наявності в класі понад 27 учнів, але не менше 8 учнів у групі.

З метою належної організації освітнього процесу в заклад освіти може створювати у своєму складі класи (групи) з поглибленим вивченням окремих предметів, інклюзивні класи для навчання дітей з особливими освітніми потребами. Освітня програма передбачає освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти; має корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Індивідуальне навчання, (педагогічний патронаж, сімейне та екстернатне навчання у Дунаєвецькому ліцею №2 організовується відповідно до Положення про індивідуальне навчання, затвердженого наказом МОН України 12.01.2016 №8 (Назва із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2022).

В 10-11 класах освітній процес може організовуватись дистанцій (навчання з використанням дистанційних технологій) відповідно Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти затвердженого наказом МОН від 8 вересня 2020 року №1115 і зареєстровано в Міністерстві юстиції 28 вересня 2020 року за №941/35224. Використовуватиметься онлайн платформа для дистанційного навчання – Google Classroom, EDDY. Здійснення взаємодії вчителів та учнів у форматі відеозв'язку Google Meet, Zoom. Для комунікації учасників освітнього процесу використову Viber та Messenger.

7. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

-

8. ПЕРЕДБАЧЕНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Освітня програма Дунаєвецького ліцею №2 в профільної середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми профільної середньої освіти забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, а саме: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно- комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

6 ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Навчальні програми для учнів закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня. Для 10 -11 класів

Українська мова	1.	Українська мова.	10-11	Сайт МОН	2017	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017 №1539
Українська література	2.	Українська література	10-11	Сайт МОН	2017	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407 та Від 24.11.2017 №1539
Зарубіжна література	3.	Зарубіжна література.	10-11	Сайт МОН	2017	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407 та Від 24.11.2017 №1539
Історія	4.	Всесвітня історія.	10-11	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698
	5.	Історія України	10-11	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698
Громадянська освіта	6.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	10-11	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698
Математика	7.	Математика.(	10-11	Сайт МОН	2017	Наказ МОН

		Алгебра і початки аналізу та геометрія)				від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017 №1539
Інформатика	8.	Інформатика.	10-11	Сайт МОН	2017	Наказ МОН Від 23.10.2017 №1407 та Від 24.11.2017 №1539
Географія	9.	Географія.	10-11	Сайт МОН	2017	Наказ МОН Від 23.10.2017 №1407 та Від 24.11.2017 №1539
Біологія	10.	Біологія і екологія.	10-11	Сайт МОН	2017	Наказ МОН Від 23.10.2017 №1407 та Від 24.11.2017 №1539
Хімія	11.	Хімія. Рівень стандарту. 10-11 класи.	10-11	Сайт МОН	2017	Наказ МОН Від 23.10.2017 №1407 та Від 24.11.2017 №1539
Фізика і астрономія	12.	Фізика і астрономія. , 10-11 класи.	10-11	Сайт МОН	2017	Наказ МОН Від 23.10.2017 №1407 та Від 24.11.2017 №1539
Фізичне виховання	13.	Фізична культура.	10-11	Сайт МОН	2017	Наказ МОН Від 23.10.2017 №1407 та Від 24.11.2017 №1539
Іноземні мови	14.	Іноземні мови.	10-11	Сайт МОН	2017	Наказ МОН Від 23.10.2017 №1407 та Від 24.11.2017 №1539

ДОДАТОК 1
складений відповідно до
Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом
О. Я. Савченко, затвердженої
наказом МОН України
від 12.08.2022 № 743-22

Навчальний план для 1-2 класів

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень				
		1–А	**1-Б**	**2 –А**	**2-Б**	Разом
Мовно-літературна	Навчання грамоти	7+1	7+1	7+1	7+1	32
Іншомовна	Іноземна мова	2	2	3	3	10
Математична	Математика	4	4	4	4	16
Я досліджую світ (природнича,громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		3	3	3	3	12
Технологічна		1	1	1	1	4
Інформатична		-	-	1	1	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього		23	23	25	25	96
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	4
Загальна кількість навчальних годин		**23**	**23**	**25**	**25**	**96**
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		**20/700**	**20/700**	**22/770**	**22/770**	**84/2940**
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)		**23/805**	**23/805**	**25/875**	**25/875**	**96/3360**

ДОДАТОК 2
складений відповідно до
Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом
О. Я. Савченко, затвердженої
наказом МОН України
від 12.08.2022 № 743-

Навчальний план для 3-4 класів

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень				
		3-А	**3-Б**	**4-А**	**4-Б**	Разом
Мовно-літературна	Навчання грамоти	7+1	7+1	7+1	7+1	32
Іншомовна	Іноземна мова	3	3	3	3	12
Математична	Математика	5	5	5	5	20
Я досліджуюсвіт (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережуваль- на галузі)		3	3	3	3	12
Технологічна		1	1	1	1	4
Інформатична		1	1	1	1	4
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього		26	26	26	26	104
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	4
Загальна кількість навчальних годин		**26**	**26**	**26**	**26**	**104**
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		**23/805**	**23/805**	**23/805**	**23/805**	**92/3220**
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)		**26/910**	**26/910**	**26/910**	**26/910**	**104/3640**

ДОДАТОК 3
складений відповідно до додатку 3 Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти», складений відповідно до затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021р. № 235, зі змінами наказ МОН № 1120 від 09 серпня 2024 року.

Навчальний план для 5-7 класів

Освітні галузі	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах					
		5 – А	**5 – Б**	**6-А**	**6-Б**	**7-А**	**7-Б**
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	4	3	3
	Українська література	2	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	Перша іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2	2	2	2	2
Математична	Математика	5	5	5	5	-	-
	Алгебра	-	-	-	-	3	3
	Геометрія	-	-	-	-	2	2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2	2	-	-
	Біологія	-	-	-	-	2	2
	Географія	-	-	2	2	2	2
	Фізика	-	-	-	-	2	2
	Хімія	-	-	-	-	1	1
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Інтегрований курс «Здоров’я, безпека та добробут»	1	1	1	1	1	1
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	-	-	-	-	-
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	2	2	3	3	-	-
	Історія України	-	-	-	-	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	-	-	-	1	1
	Громадянська освіта	-	-	-	-	0,5	0,5
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1	2	2
Технологічна	Технології	2	2	2	2	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	0,5	0,5
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	0,5	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3	3
Разом							
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		7,5	7,5	9,5	9,5	6,5	6,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	31	31	32	32
Всього		28+3	28+3	31+3	31+3	32+3	32+3

ДОДАТОК 4
складений відповідно таблиці 10
Типової освітньої програми
закладів загальної середньої освіти
II ступеня , затвердженої наказом
МОН України від 20.04.2018
№405

Навчальний план для 8 – 9 класів

Освітні галузі	**Навчальні предмети**	**Кількість годин на тиждень по класах**		
		8	**9-А**	**9-Б**
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2
	Українська література	2	2	2
	Перша іноземна мова (англійська)	2	2	2
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Осн. правознавства	-	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-	-
	Мистецтво	1	1	1
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природо-Знавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	1,5	1,5
	Фізика	2	3	3
	Хімія	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	2	2	2
Здоров′я і Фіз..культура	Основи здоров′я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
Разом		29,5+3	31+3	31+3
Додатковий час на предмети, факультативи та індивідуальні заняття та консультації		3,5	2	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33	33
Всього		29,5+3	31+3	31+3

ДОДАТОК 5
складений відповідно до
таблиці 2 Типової освітньої програми закладів
загальної середньої освіти ІІІ ступеня,
затвердженої наказом МОН України від
20.04.2018 № 408

Навчальний план для 10-11 класів

Предмети	**Кількість годин на тиждень**			
	10 - А	**10 – Б**	**11-А**	**11-Б**
Базові предмети[1]	**27**	**27**	**26**	**26**
Українська мова	2+2	2+2	2+2	2+2
Українська література	2+2	2+2	2+2	2+2
Зарубіжна література	1	1	1	1
Іноземна мова[2]	2+1	2+1	2+1	2+1
Історія України	1,5+1	1,5+1	1,5+1	1,5+1
Всесвітня історія	1	1	1	1
Громадянська освіта	2	2	0	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	3	3
Біологія і екологія	2	2	2	2
Географія	1,5	1,5	1	1
Фізика і астрономія	3	3	4	4
Хімія	1,5	1,5	2	2
Фізична культура[4]	3	3	3	3
Захист України	1,5	1,5	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети : Інформатика	2	2	1	1
Технології	1	1	2	2
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	**6**	**6**	**7**	**7**
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	33	33
Всього	36	36	35	35

ДОДАТОК 6

Додаток 3

До рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів / учениць 5–9-х класів закладів загальної середньої освіти

ДУНАЄВЕЦЬКИЙ ЛІЦЕЙ №2
ДУНАЄВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ

учня/учениці _____класу

_____
(прізвище та ім'я учня/учениці)

_____навчальний рік

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ*	Має значні успіхи	Демонструє помітний прогрес	Потребує уваги і допомоги
виявляє розуміння прочитаного:			
сприймає та усвідомлює прочитане;	❑	❑	❑
висловлює припущення, доводить надійність аргументів;	❑	❑	❑
висловлює ідеї, пов'язані з розумінням тексту, аналізує текст і добирає контраргументи (за потреби);	❑	❑	❑
висловлює власну думку:			
передає власні думки, почуття, переконання;	❑	❑	❑
зважає на мету та учасників комунікації;	❑	❑	❑
вибирає для цього відповідні мовленнєві стратегії;	❑	❑	❑
критично та системно мислить:			
визначає характерні ознаки явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків;	❑	❑	❑
уміє аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях;	❑	❑	❑
уміє розрізняти факти, розпізнавати спроби маніпулювання даними;	❑	❑	❑
логічно обґрунтовує власну позицію:			
висловлює послідовні, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків;	❑	❑	❑
діє творчо:			
вибирає завдання, які є викликом для нього/неї, новою діяльністю;	❑	❑	❑

використовує знання з різних предметів і галузей знань для створення нових ідей;	❑	❑	❑
використовує різноманітні стратегії для продукування нових ідей;	❑	❑	❑
виявляє ініціативу в процесі навчання:			
пропонує власні рішення для розв'язання проблем;	❑	❑	❑
уміє брати на себе відповідальність;	❑	❑	❑
конструктивно керує емоціями:			
розпізнає власні емоції та емоційний стан інших;	❑	❑	❑
сприймає емоції без осуду, адекватно реагує на конфліктні ситуації;	❑	❑	❑
розуміє, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності;	❑	❑	❑
оцінює ризики:			
розрізняє ризики та загрози;	❑	❑	❑
шукає способи прийняття рішень в умовах неповної інформації;	❑	❑	❑
приймає рішення:			
розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо їх розв'язання;	❑	❑	❑
обирає способи розв'язання проблемних ситуацій на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення;	❑	❑	❑
розв'язує проблеми:			
аналізує проблемні ситуації, формулює проблеми, висуває гіпотези;	❑	❑	❑
уміє практично їх перевірити та обґрунтовувати;	❑	❑	❑
презентує та аргументує рішення;	❑	❑	❑
співпрацює з іншими:			
планує власну та групову роботу;	❑	❑	❑
підтримує учасників групи, допомагає іншим і заохочує їх до досягнення спільної мети.	❑	❑	❑

* *Результатом спостереження за розвитком наскрізних умінь є виставлення відповідної позначки у графі «Має значні* успіхи /Демонструє помітний прогрес / Потребує уваги і допомоги» по завершенню кожного навчального року або в разі зміни здобувачем освіти закладу освіти.

ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ			**Результат навчання**		
			І с	**ІІ с**	**За рік**
МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
українська мова	**Загальна оцінка**				
	за групами	Усно взаємодіє			

	результатів	Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
	Загальна оцінка				
українська література	за групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
зарубіжна література	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
інтегрований курс літератур (української та зарубіжної)	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
інтегрований мовно-літературний курс	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
іноземна мова	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання			
		Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння			
		Сприймає письмові тексти / Читання			
		Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо			
друга іноземна мова	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання			
		Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння			
		Сприймає письмові тексти / Читання			

		Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо			
МАТЕМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
алгебра		**Загальна оцінка**			
	за групами результатів	Досліджує ситуації та створює математичні моделі			
		Розв’язує математичні задачі			
		Інтерпретує та критично аналізує результати			
геометрія		**Загальна оцінка**			
	за групами результатів	Досліджує ситуації та створює математичні моделі			
		Розв’язує математичні задачі			
		Інтерпретує та критично аналізує результати			
інтегрований курс – математика		**Загальна оцінка**			
	за групами результатів	Досліджує ситуації та створює математичні моделі			
		Розв’язує математичні задачі			
		Інтерпретує та критично аналізує результати			
ПРИРОДНИЧА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
Пізнаємо природу		**Загальна оцінка**			
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Довкілля		**Загальна оцінка**			
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Природничі науки		**Загальна оцінка**			
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			

Біологія	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Географія	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Фізика	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Хімія	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
інтегрований курс «Природничі науки»	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Проєктує та виготовляє вироби			
		Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва			
		Виявляє самозарадність у побуті / освітньому процесі			
ІНФОРМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Працює з інформацією, даними, моделями			
		Створює інформаційні продукти			
		Працює в цифровому середовищі			

		Безпечно та відповідально використовує інформаційні технології			
СОЦІАЛЬНА ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
	Загальна оцінка				
Здоров'я, безпека та добробут (інтегрований курс)	за групами результатів	Безпека. Уникання загроз для життя власного та інших осіб, прийняття рішень з користю для власної та громадської безпеки			
		Здоров'я. Турбота про особисте здоров'я. Аргументований вибір здорового способу життя.			
		Добробут. Підприємливість та етична поведінка для поліпшення добробуту			
ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
вступ до історії України та громадянської освіти	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
історія України	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
всесвітня історія	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
громадянська освіта	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			

		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
правознавство	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
«Історія: Україна і світ»	**Загальна оцінка**				
	за групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
МИСТЕЦЬКА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Пізнання мистецтва, художнє мислення			
		Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація			
		Емоційний досвід, художньо-естетичне ставлення			
ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ “ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА”					
	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Розвиває особистісні якості в процесі фізичного виховання			
		Володіє технікою фізичних вправ			
		Здійснює фізкультурно-оздоровчу діяльність			

Рішення педагогічної ради про переведення на наступний рік навчання (протокол № _____від _____року)Рекомендації вчителя

_____

Учитель _____ (підпис) _____ (власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ)

ДОДАТОК 7

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ

оцінювання результатів навчання здобувачів освіти
відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Рівень	Бал	Загальна характеристика
Початковий	1	*Учень / учениця:* – сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого / прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; – виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; – передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	*Учень / учениця:* – відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; – виконує прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими. – комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.
	3	*Учень / учениця:* – відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; – виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі. – висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
Середній	4	*Учень / учениця:* – відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття/терміни/навчальні дії; – виконує завдання /навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; – використовує прості фрази / речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.
	5	*Учень / учениця:* – застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття / явища /навчальні дії;

		– виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; – підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
	6	*Учень / учениця:* – застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття / явища/ навчальні дії, наводить прості приклади; – виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; – спілкується у межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
Достатній	7	*Учень / учениця:* – знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; – виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання. – долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставлені запитання.
	8	*Учень / учениця:* – аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників; – виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; – запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.
	9	*Учень / учениця:* – аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих способів для її упорядкування й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; – виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання. – ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.

Високий	**10**	*Учень / учениця:* – виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; – застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі; – розвиває ідеї/думки учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.
	11	*Учень / учениця:* – узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; – застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; – узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.
	12	*Учень / учениця:* – оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлено інформацію в різних ситуаціях; – застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань; – виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

ДОДАТОК 8

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва	Опис інструмента
1	**Аналіз портфоліо**	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	**Відповідь хором**	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо
3	**Візьми і передай**	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі
4	**Внутрішнє / зовнішнє коло**	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	**Газетний заголовок**	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	**Гра в кубик**	Покажіть 6 запитань до уроку. Об’єднайте учнів у групи по 4. У кожної групи є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	**Доповни думку**	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонованому твердженні
8	**Есе «хвилинка»**	Питання для есе на одну хвилину– це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	**Запис у журнал**	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	**Записні книжки учнів**	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?

11	**Збір ідей**	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї,
		незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі
12	**З-Х-В та ЗХВ+**	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене
13	**Картка на вихід**	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
14	**Концептуальна карта**	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
15	**Лідер за номером**	Учні об’єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
16	**Найзаплутаніший (або найясніший) момент**	Це варіант однохвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоднішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті « »?
17	**Перевірка неправильного розуміння**	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»
18	**Перефразування**	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми
19	**Підбиття підсумків**	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	**Підказка за аналогією**	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес)_____виглядає як _____тому що _____
21	**Підсумок А-Б-В**	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою

22	**Підсумок або питання на картках**	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
23	**Підсумок одним реченням**	Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
24	**Підсумок одним словом**	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще
		підсумовує тему
25	**Подумай – запиши – обговори в парі – поділися**	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
26	**Подумай – розкажи в парі**	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
27	**Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)**	За дві хвилини учні повинні *пригадати* та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини *підсумувати* ці пункти одним реченням, записати одне основне *запитання*, на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну *прив'язку* цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
28	**Рішення-рішення**	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення
29	**Самооцінювання**	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
30	**Семінар за Сократом**	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
31	**Сигнали руками**	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію_____і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію_____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо_____» (наприклад, помахати рукою)
32	**Скажи щось**	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
33	**Сортування слів**	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями

34	**Спінер ідей**	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
35	**Спостереження**	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження

36	**Тестування**	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів
		Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
37	**Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)**	Учні дають вчителеві зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння
38	**Усне опитування**	Учитель пропонує учнями відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це_____схоже на/відрізняється від_____? Які характерні риси/елементи_____? Як іще можна показати/проілюструвати_____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як_____стосується_____? Які ідеї / деталі можна додати до_____? Наведіть приклад_____? Що не так з_____? Який висновок ви могли б зробити з_____? Які висновки можна зробити з_____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про_____? Що може статися, якщо_____? Які критерії можна взяти для оцінки_____? Які докази підтверджують_____? Як ми можемо довести / підтвердити_____? Як це можна розглядати з точки зору_____? Які альтернативи_____слід розглянути? Який підхід/стратегію ви могли б використати для ?
39	**Учнівська конференція**	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння
40	**Хрестики-нулики**	Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань
41	**Хто швидше?**	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає
42	**Швидкий запис**	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження

43	**Шкала Лайкерта**	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся
		повністю погоджуюся
44	**3-2-1**	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між _, один вплив на _; три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували)
45	**Трихвилинна пауза**	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до.... Я більше дізнався(лася) про... Мене здивувало... Я почувався(лася)...
46	**Є питання, в кого є відповідь?**	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну

ДОДАТОК 9

Зразок запису в журналі

оцінки за семестр виставляють **за підсумками комплексної підсумкової роботи (КПР)** (для вчителів іноземної мови - КПР ГР1/ КПР ГР2/ КПР ГР3 КПР ГР4), завдання якої дають змогу встановити рівень навчальних досягнень за усіма **групами результатів (ГР),** визначених в Критеріях оцінювання за освітніми галузями, **на основі підсумкових робіт (ПР)** за однією або декількома групами результатів (ПР ГР1/ ПР ГР2/ ПР ГР3/ ПР ГР4), з урахуванням **тематичного оцінювання (ТО)**, яке враховує динаміку особистих досягнень учня/учениці протягом семестру(**поточне оцінювання (ПО)** за певну групу загальних результатів). **У разі відсутності учня/учениці на уроці в день проведення комплексної підсумкової роботи, оцінки за групами загальних результатів виставляють, ураховуючи поточне оцінювання протягом окремої теми).**

(іноземні мови)

№	Місяць і число / Прізвище та ім'я учня /учениці	… 09	… 09	… 09	… 09	… 09	Зошит	Тематична	… 10	… 10	Зошит	Тематична	… 11	… 11	Зошит	Тематична	… 12	… 12	Зошит	Тематична	ГР1	ГР2	ГР3	ГР4	І семестр	Скоригована
			5		8	8																				
			10		6	8																				
			9		11	10																				
			7		8	8																				

№	Дата	Зміст уроку
	../09	**Школа.**
	../09	Вчити іноземні мови – важливо. (ПО ГР1)
	../09	Засоби масової інформації (медіа). Джерела інформації. Надійність джерел інформації. Неправдива (фейкова) інформація
	../09	Мови світу (ПО ГР3)
	../09	**Школа.** Узагальнення за темою. (ПР ГР2/ ПР ГР4)
	../10	

(українська мова та література)

№	Місяць і число / Прізвище та ім'я учня /учениці	…09	…09	…09	…09	…09	Зошит	Тематична	…10	…10	Зошит	Тематична	…11	…11	Зошит	Тематична	…12	…12	Зошит	Тематична	ГР1	ГР2	ГР3	ГР4	І семестр	Скоригована
			9		8	9																				
			9		8	8																				
			6		7	7																				
			6		7	6																				

№	Дата	Зміст уроку	Зауваження до ведення журналу
	../09	Словотвір. Похідні й непохідні слова. Основні способи словотворення	
	../09	Морфологія. Відмінювання числівників, поєднання числівників з іменниками, уживання числівників на позначення часу; розряди займенників (ПО ГР4)	
	../09	Засоби масової інформації (медіа). Джерела інформації. Надійність джерел інформації. Неправдива (фейкова) інформація	
	../09	**РМ 3**. Усний переказ новинного повідомлення українських ЗМІ (медіа). Колективний проєкт: випуск телевізійних новин (ПО ГР1)	
	../09	**Діагностувальна (контрольна) робота** за тему 1 «Повторення та узагальнення вивченого» (*тестування, завдання відкритої* (ПР ГР2/ ПР ГР3)	
	../10		
	../11		
	../11		

(математика, алгебра, геометрія)

№	Місяць і число / Прізвище та ім'я учня /учениці	…09	…09	…09	…09	…09	Зошит	Тематична	…10	…10	Зошит	Тематична	…11	…11	Зошит	Тематична	…12	…12	Зошит	Тематична	ГР1	ГР2	ГР3	ГР4	І семестр	Скоригована
				9	8	9																				
				9	8	8																				
				6	7	7																				
				6	7	6																				

№	Дата	Зміст уроку	Зауваження до ведення журналу
	../09	Натуральні числа і дії з ними . Подільність натуральних чисел	
	../09	Вирази зі змінними. Цілі раціональні вирази	
	../09	Тотожно рівні вирази. Тотожності. (ПО ГР 2)	
	../09	Розв'язування вправ. **С/р** (ПО ГР1)	
	../09	*Контрольна робота № 1 «Одночлени» (ПР ГР3/ ПР ГР4)*	
	../10		
	../11		
	../11		

(географія)

№	Місяць і число / Прізвище та ім'я учня /учениці	… 09	… 09	… 09	… 10	… 10	… 10	… 10	Тематична	… 11	… 11	… 11	… 11	… 12	… 12	Тематична	… 12	… 12	ГР1	ГР2	ГР3	ГР4	І семестр	Скоригована
		11		10		10	11	11																
		11		10		10	11	11																
		8		8		9	9	9																
		8		8		9	9	9																

№	Дата	Зміст уроку
	../09	Співвідношення на Землі суходолу та океанів. Частини світу. *Пр. р.№1: Позначення на контурній карті материків, частин світу, різних за походженням островів. (ПО 1)*
	../09	Джерела географічної інформації про материків і океанів. Карти, їх класифікація. Д-ня: Електронні джерела географічної інформації про материки
	../09	Закономірності поширення основних форм рельєфу на материках. Пр. р. №2: «Виявлення закономірностей поширення основних форм рельєфу материків на основі аналізу тектонічної та фізичної карт світу» (ПО ГР 2)
	../10	Кліматотвірні чинники. Розподіл сонячної енергії та закономірності зімни температури повітря на Землі. С-ня за погодними явищами у своїй місцевості
	../10	Кліматичні пояси і типи клімату Землі. Пр. р.№3 Визначення закономірностей розподілу кліматичних показників в основних та перехідних кліматичних поясах (ПО ГР 3)
	../10	Природні комплекси материків Пр. р.№4: Виявлення за тематичними картами закономірностей зміни природних зон материків (за одним з меридіанів та за однією з паралелей у межах помірного природного поясу). Д-ня: Причини проявів у при роді Землі широтної зональності та висотної (вертикальної) поясності. (ПО ГР 4)
	../10	Діагностувальна робота за темою «Закономірності формування материків і океанів» (ПР ГР1/ ПР ГР2, ПР ГР 3, ПР ГР4)
	../11	
	../11	
	../12	

Прошито,
пронумеровано
та скріплено
печаткою
_____ аркуш
«02» вересня 2024 року
В.о.директора ліцею
_____Наталія МАГЕРА